

2014

Wijkspiegel Waardhuizen- Middenhoven

Bouwstenen voor preventie

AANZ AMSTELVEEN

AANZ AMSTELVEEN | Dr. Willem Dreesweg 2 | 1185 VB Amstelveen

Voorwoord

Hoe gaat het met de wijken van Amstelveen vandaag de dag?

De wijkcoaches van AanZ hebben de afgelopen maanden veel tijd besteed aan het beantwoorden van deze vraag. AanZ en de gemeente vinden het in een tijd waarin welzijn en zorg nadrukkelijk op een samenhangende manier georganiseerd moet worden, belangrijk dat burgers en professionals veel, zo niet alles, van hun wijk moeten weten om in gezamenlijkheid afgewogen keuzes te maken voor de toekomst.

Is dat nieuw? Nee.

Beschrijvingen van de wijk, het verzamelen van gegevens over leefbaarheid, welbevinden en bevolkingssamenstelling kennen we al vele jaren. Het betreft echter telkens momentopnamen, die steeds opnieuw om bijstelling vragen. Vooral de beleving en waardering over de wijk is van groot belang voor het beleid. Antwoorden zijn daarom meer dan een opsomming van feiten. De wijkcoaches hebben er dan ook voor gekozen om deze doorkijkjes in wijken voortaan Wijkspiegels te noemen. Het betreft een reflectie voor ons allen, een spiegelbeeld wat mee verandert met de tijd. In de Wijkspiegel is dan ook meer ruimte voor de stem van de bewoners zelf.

Volledig is het document niet, immers het is niet haalbaar om elke inwoner te spreken en zo alle belevingen mee te nemen. De wijkcoaches hebben wel de ambitie om steeds meer en diverse mensen aan het woord te laten en zo als het ware in de nieren van de wijk door te dringen. Wijkspiegels liggen aan de basis van keuzes om het welbevinden te verbeteren waarbij er oog is voor de sterke kanten van de wijk. Sterke kanten die ingezet kunnen worden om juist die mensen, die een steuntje in de rug nodig hebben om goed mee te kunnen en blijven doen, te helpen.

De Wijkspiegel is het startdocument om met elkaar in gesprek te raken over de wijk. Het maken van de wijkspiegel verbindt en organiseert burgers en professionals bij het vaststellen van prioriteiten en het oppakken van actiepunten voor de wijk of de buurt. Het verstevigt het besef dat we elkaar nodig hebben in het verbeteren van en het samenleven in de wijk en de buurt.

Dit document is tot stand gekomen door de inzet van de wijkcoaches AanZ Amstelveen.

Wijkcoaches:

Helma Keesom

Caron Honold

Betty van der Schraaff

Hugo van der Kooij

Backoffice

Janno Meijer

Marjo Fambach

Inleiding, achtergrond en doelstelling

Dichter bij de burger, efficiënter en met minder geld (noodzakelijke besparing) leidt tot het anders inrichten van het preventiebeleid. Ook in Amstelveen. Amstelveen kiest er voor om de sociale samenhang te versterken met behulp van wijkcoaches. Het werken met dit type sleutelfiguren past in de landelijke welzijnstrends. Belangrijkste vaardigheden van de wijkcoach zijn onder andere het signaleren van problemen in de wijk en het voorkomen van escalatie van deze problemen. Een passend aanbod georganiseerd door bewoners en professionals moet hier uitkomst bieden.

Doel van de wijkspiegel is dan ook te komen tot heldere bouwstenen voor de sociale infrastructuur van de wijk waar in de komende periode planmatig met burgers en organisatie gewerkt kan worden.

Opzet van de wijkspiegel

De combinatie van cijfers over bevolkingssamenstelling, zorggebruik, sociaalwelbevinden en het geluid van de bewoners op straat moet tot een evenwichtige en herkenbare wijkspiegel leiden, die in de wijk, bij de instellingen en bij de politiek draagvlak ondervindt. De wijkcoaches zijn dan ook aan de slag gegaan met de volgende opzet:

- Wat zijn de meest recente wijkstatistieken van de wijken in Amstelveen?
- Wat zijn de ervaringen van de bewoners van de wijken in Amstelveen?
- Waar spreken de demografische- en ervaringsanalyse elkaar tegen, of zijn de conclusies uit de analyses eensluidend?
- Wat zijn de sterkten, zwakten, kansen en bedreigingen voor de wijken in Amstelveen, afgaand op de uitkomst van de beiden analyses?
- Welke aanbevelingen mogen op basis van de analyse worden gedaan?

De wijkcoaches zijn aan de informatie over de wijk gekomen door vele gesprekken te voeren met de wijk. Zo hebben zij gesprekken gevoerd over de thema's wonen, voorzieningen in de buitenruimte, voorzieningen met een binnenruimte, maar ook de betrokkenheid met de buurt. In de gesprekken is er ook geïnformeerd naar de tevredenheid over het wijkcentrum en of mensen participeren in een wijkorganisatie. De gesprekken zijn met een zo gevarieerd mogelijke groep mensen die wonen en werken in de wijken van Amstelveen. Denk hierbij aan sleutelfiguren, ketenpartners, bewonerscommissies en wijkbewoners. Wat betreft de wijkbewoners zijn de wijkcoaches het gesprek aangegaan met zowel jonge, als ook oude inwoners. Behalve deze diversiteit zijn er ook gesprekken gevoerd met allochtoon en autochtoon, alleenstaanden en samenwonenden: een diverse doelgroep dus! De duur van de gesprekken bedroeg telkens tussen drie kwartier en anderhalf uur en ze zijn gevoerd in de periode maart tot en met september. Het zijn open, zinnige en vaak enthousiaste gesprekken geweest waarbij de mensen zoveel mogelijk aan het woord waren. Speciaal is er in de gesprekken aandacht gegeven aan die groepen mensen die het lastig vinden om de regie over hun eigen leven te voeren.

Vervolgens zijn de uitkomsten van deze gesprekken tegen het licht van de cijfers gehouden en zijn er eerste aannames/conclusies geformuleerd. Ook is er beschreven op welke leef terreinen er geen-of te weinig informatie voorhanden is.

In een S.W.O.T.-analyse is een uitwerking gepresenteerd van de balans in de wijk tussen sterke en zwakke punten en hoe deze zich verhouden tot de mogelijkheden en bedreigingen

In elke wijkparagraaf zijn aanbevelingen opgenomen om mee aan de slag te gaan.

De wijkspiegel wordt gepresenteerd aan de belangrijkste spelers van de wijk zoals daar zijn:

- Bewoners Initiatief Groepen
- Organisatie/instellingen die betrokken zijn bij de sociale-en zorgstructuur in de wijk
- Wijkplatforms/bewonersplatform

Met deze partners zal bekeken worden hoe bewoners zelf hun spiegelbeeld waarderen.

In gezamenlijkheid kan dan per wijk vastgesteld worden waar in de komende periode de aandacht naar moet uitgaan zodat burgers en organisaties programma's of activiteiten kunnen ontwikkelen die de leefbaarheid in de wijk verhogen.

Waardhuizen-Middenhoven

Wijkcoach: Helma Keesom

Inleiding

Deze 'spiegel op de wijk' is een observatie van de wijkcoach, met het oog op de sociale samenhang in Waardhuizen-Middenhoven. In de wijkcombinatie Waardhuizen en Middenhoven met de geografische scheiding door de weg Gondel, doe ik recht aan de wijken door elke wijk apart te beschouwen en te onderzoeken.

Dit document is geschreven op basis van gesprekken met verschillende bewoners tussen maart en september, op afgesproken locaties, maar ook op straat, op een bankje in het park. Zij zijn de 'ogen en oren' van de buurt.

Daarnaast heeft de wijkcoach professionals van wijkgerichte instellingen en organisaties gesproken en lokale ondernemers; Zij zijn de 'knooppunten' in het sociale netwerk van de wijk. Zij zien de bewoners in hun dagelijks leven en hoe het met ze gaat. Voor Waardhuizen en Middenhoven waren dat de beheerders wijk- en woonzorgcentra, bewonerscommissie, woonconsulent Eigenhaard, directie basisscholen, ondernemers, fysiotherapeut, huisarts, Jeugdgezondheidszorg, de ouderenadviseur, thuiszorgmedewerkers en wijkagent.

De demografische gegevens zijn onderzocht en vergeleken met de beleving van de wijkbewoners en bovengenoemde gesprekspartners. Dat levert constatering op, benoemd in 'zwakke en sterke' punten in de wijk. Uit dit alles kon ik de bedreigingen en kansen benoemen.

Schets van de wijk

Het is plezierig wonen in de wijken Waardhuizen en Middenhoven, in de volksmond "Waardhuizen-Middenhoven". Daar waar wijkcombinaties grote verschillen kennen, zijn die bij Waardhuizen-Middenhoven klein. Het zijn overzichtelijke wijken, samengesteld uit samenhangende "buurtjes", met veel groen en (speel-)ruimte. Hier en daar hoogbouw, met hoge flats aan Logger en de Willem Dreesweg. De samenstelling is gevarieerd met veel gezinnen, ouderen en 'starters'.

Waardhuizen-Middenhoven heeft twee kleine woonwagenlocaties aan de Voerman en Galjoen, gezamenlijk 26 woonwagens.

Waardhuizen Middenhoven kent twee voorzieningen voor dagelijkse boodschappen:

- Winkelcentrum Middenhoven (25 jaar)
- Winkelcentrum Waardhuizen.

Over de wijk gesproken

Wonen en leven

De samenleving in Waardhuizen-Middenhoven heeft op dit moment geen in het oog springende grote problemen. Ondanks dat de wijkagent waarschuwt voor de risico's van inbraak in de woningen met talloze ongeziene toegangs- en vluchtwegen voelen de bewoners van Waardhuizen-Middenhoven zich over het algemeen veilig. De Gondel wordt genoemd als barrière voor minder mobiele ouderen en jonge kinderen. De woonwagenlocatie Voerman wenst meer ruimte en is met de gemeente in overleg over onderhoudsproblemen aan het terrein, de watervoorziening en de woningen. Voor vragen over de wijk weten ze het Wijkplatform te vinden.

Een bewoner merkte op: er is een toename van 'wielen' in Waardhuizen-Middenhoven, met andere woorden: Er is een toename van jonge gezinnen en steeds ouder wordende, minder mobiele ouderen.

Eveneens wordt het aantal expats in de wijken groter, is de ervaring van bewoners, consultatiebureau en scholen.

Met de jonge jeugd in Waardhuizen-Middenhoven gaat het over het algemeen goed. Bij de GGD Jeugdgezondheidszorg (zij zien bijna alle jeugdigen), worden de volgende aandachtspunten in Waardhuizen-Middenhoven genoemd:

Gevolgen van echtscheiding: concentratieproblemen en als gevolg van samenhangende financiële problemen ook slecht voedingsgedrag en beperkte deelname aan sociale en sportieve activiteiten. Overgewicht (GGD Jump-in project: Van 30 leerlingen van groep 4 zijn 14 kinderen opgeroepen: zij gaan de 'verkeerde' kant op). Eveneens een aandachtspunt is de taalachterstand bij kinderen met anderstalige ouders.

Jongeren ontmoeten elkaar, met name in de avonduren, op bekende plaatsen in de wijk; de voetbalkooi op het Praamplein, het Jongeren Ontmoetings Punt bij de speelvijver in park Middenhoven en het schoolspeelplein Pionier/hoek De Meent zijn de meest in het oog springende. Zij leveren geen grote problemen, maar de politie is alert op deze groep en de individuen daarbinnen. Het zijn jongeren van 14-17 jaar, duidelijk zoekend en wijkoverstijgend. De groepjes zijn samengesteld uit jongeren van verschillende wijken. Bewoners en winkeliers zijn blij dat de ernstige overlast van drie jaar geleden verleden tijd is.

De bewoners van woonwagenlocatie Voerman maken deel uit van de wijk, als buurman/-vrouw, deelnemer en vrijwilliger bij activiteiten. Bij veranderingen in de wijk worden zij vaak alleen via de formele, schriftelijke en of bestuurlijke weg betrokken en daar hebben de meesten problemen mee vanwege de manier van communiceren. De communicatiecultuur is anders en taalachterstand kan ook een rol spelen.

Volwassenen en ook ouderen zijn sportief en actief, wat blijkt uit een groot aanbod van en deelname aan georganiseerde activiteiten. Het toenemend aantal, steeds ouder wordende ouderen, brengt ook groter wordende zorg met zich mee: verborgen eenzaamheid, zorgmijders, de opvang en begeleiding van (licht-)dementerenden en hun mantelzorgers.

“ER IS EEN TOENAME VAN ‘WIELEN’ IN WAARDHUIZEN-MIDDENHOVEN.”

Voorzieningen

Winkelcentrum Middenhoven loopt goed. Winkelcentrum Waardhuizen heeft te kampen met leegstand, waar weinig belangstelling voor is. Vermoedelijk door te weinig parkeerruimte en het nabije goedlopende winkelcentrum in Middenhoven.

Ook een aantal maatschappelijke voorzieningen zijn geclusterd: 3 basisscholen, sporthal, ontmoetingscentrum met peuterspeelzaal, kinderopvang, muziekschool. GGD JGZ, huisarts, apotheek, fysiotherapie. Op de grens tussen Waardhuizen-Middenhoven en Groenelaan bevindt zich gezondheidscentrum De Marne met verschillende disciplines.

Voor ontmoeting en uitgaan wordt in deze grote woonwijk relatief weinig geboden. Naast het wijkcentrum is er behalve twee Japanse restaurants en twee snackbars verder geen horeca. Ontmoetingscentrum De Meent speelt een belangrijke rol voor alle leeftijden en zelfs generaties. Middenhof, een wooncentrum voor ouderen, biedt (begeleide) activiteiten die ook bezocht worden door ouderen uit de omgeving. Goedereede, eveneens een wooncentrum met ontmoetingsruimte voor ouderen, richt zich vooral op de bewoners. In Wooncentrum Middenhof is een 'Ontmoetingsgroep' voor licht dementerenden.

Vita welzijn en advies, met het hoofdkantoor op de Dr. Willem Dreesweg, heeft spreekuren, personeel en activiteiten in Middenhoven en Goedereede. Daarnaast bezoeken zij veel aan huis en geven trainingen op locatie. Alle sociale wijkvoorzieningen hebben veel bewegingsactiviteiten voor met name ouderen.

Brentano, Amstelring, Amstelland Thuiszorg en Activite leveren thuiszorg in de wijken. De zorgorganisaties treffen steeds meer eenzame ouderen en verwaarlozing aan. Het is voor het personeel vaak frustrerend dat zij weinig tijd hebben en geen kleine klusjes zoals batterij verwisselen of vuilnis buitenzetten, kunnen doen. Een belangrijk punt van zorg zijn de zorgmijders. Zowel bij ouderen als bij ouders.

Het WWZ team (professionals van Wonen Welzijn Zorg) Waardhuizen-Middenhoven komt met regelmaat bij elkaar. De samenstelling is wisselend en beperkt (Wonen is allang niet meer vertegenwoordigd) en dat wordt als probleem ervaren.

In de wijk zijn 13 zogeheten Fokus woningen, aangepast voor mensen met een lichamelijke handicap en 24-uurs zorg nabij. DWRP (Door Wilskracht Resultaat en Plezier) is een regionale zorginstelling en biedt begeleiding en opvang van mensen met verstandelijke en lichamelijke beperking, niet aangeboren hersenletsel, autisme. Vanaf 0 jaar, voor het leven. De opvang en woonlocaties zijn nauwelijks zichtbaar in verband met de nodige zorgvuldige benadering van de bewoners. In het begin ondervonden zij flinke weerstand vanuit de buurt; dat is grotendeels bijgetrokken. Wat hen interessant maakt voor de wijk: zij leveren ook middelen en diensten aan mantelzorgers. Ook voor ouderen hebben zij een aanbod, maar dit is weinig bekend.

Steunpunt Budget Beheer is gehuisvest in Winkelcentrum Middenhoven, maar werkt regionaal. De directie staat positief t.o.v. preventieve activiteiten op wijkniveau. Belastinghulp en Juridisch spreekuur zijn ondergebracht in Ontmoetingscentrum De Meent.

De wijkagent is bekend en bereikbaar. De dienst is dit jaar door ziekte onderbezet geweest. De Waardhuizen-Middenhoven bewoner ziet de wijkagent graag vaker op straat, terwijl de wijkagent alleen op meldingen kan afgaan. Hij heeft daarom de 'ogen en oren' van de wijkbewoners nodig.

De voorziening om geld te pinnen is sterk achteruitgegaan; er is één automaat in Waardhuizen (C1000) en één automaat in Middenhoven (AH). Behalve vaak defect door overbelasting zijn deze automaten 's avonds en op zondag niet bereikbaar.

Sportvoorzieningen als zwemmen, veldsporten, zaalsporten etc. zijn binnen bereik.

De Gondelkoerier (wijkkrant) moet hier genoemd worden als belangrijke informatievoorziening voor (de activiteiten) in de wijk.

...DIE ZICH VAN DE VERANDERING VAN DE OUDE 'VERZORGINGSSTAAT' NAAR 'BEWONERS AAN ZET' NIET BEWUST ZIJN...

Betrokkenheid

Waardhuizen-Middenhoven kent veel actieve bewoners: op individueel niveau in de buurt en in groepsverband voor evenementen als Speelstuif, De MeentRun, Huttendorp, Blitzflits, Koningsdag. De openstelling van Ontmoetingscentrum De Meent, zeven dagen per week en de vele activiteiten worden gerealiseerd door vrijwilligers, meest buurtbewoners, die zich vaak jaren achtereen inzetten. Ook een flinke groep jongeren is actief als vrijwilliger voor met name de evenementen. Er zijn veel actieve ouderen die zich inzetten voor een activiteit. Toch is er ook een grote groep jonge ouderen, die zich van de verandering van de oude 'verzorgingsstaat' naar 'bewoners aan zet' niet bewust zijn. Het toont zich in verzet, negeren en bewustwording. Juist deze groep is hard nodig als aanvulling op werkende volwassenen die beperkt vrijwilligerswerk kunnen doen. De hoogbejaarden hebben steeds meer vrijwilligers nodig voor ontspanning, activering en hulp.

Op buurtniveau is de sociale samenhang wisselend; er zijn buurtjes waar iedereen elkaar kent, toezicht houdt en helpt en er zijn buurtjes waar daar nauwelijks tot geen sprake van is. Met name in buurten waar grote huizen, werkende echtparen en veel expats wonen. De Japanse expats zijn over het algemeen goed georganiseerd en hebben eigen voorzieningen in het Go centrum in Amstelveen Noord.

De overige (nieuwe) expats (India, Balkan) zijn weinig betrokken bij het sociaal leven in Waardhuizen-Middenhoven.

Hoewel scholen zich bewust zijn van hun positie in de buurt, moeten en willen zij zich richten op hun kerntaak: het onderwijs. Zij werken mee aan informatie over kinderactiviteiten en willen themabijeenkomsten openstellen voor de buurt. Enkele jaren geleden was er nog een overleg met de leiding van het "cluster Orion" (scholen, kinderopvang, ontmoetingscentrum, sport) met steun van Cardanus. Met het vertrek van Cardanus is dit overleg weggefallen. Hernieuwing van contact is door sommigen benoemd als wenselijk. Leerkrachten, docenten, buurtbewoners en ook ouders lijken het moeilijk te vinden met jongeren (op straat) in gesprek te gaan over gevoelige onderwerpen zoals seksualiteit, verzorging, overlast. Deze belangrijke contactpersonen vermijden het gesprek of stellen het uit.

De winkeliers zijn verenigd in een vereniging, maar slechts enkele winkeliers bekommeren zich om het welzijn van hun klanten. Waar naartoe verwezen kan worden in geval van zorg is onbekend. Er zijn bewonerscommissies in verschillende huurcomplexen, zoals bewonerscommissie Middenhoven. De bewonerscommissie Goedereede heeft voorlopig haar taak neergelegd, vanwege langdurige problemen in het contact(betrokkenheid) tussen bewoners. De problemen hebben

gevolgen voor de sfeer, woongenot en gezondheid. Dit probleem wordt nu opgepakt door Vita, Eigen Haard, Fysiopraktijk, Thuiszorg en AanZ..

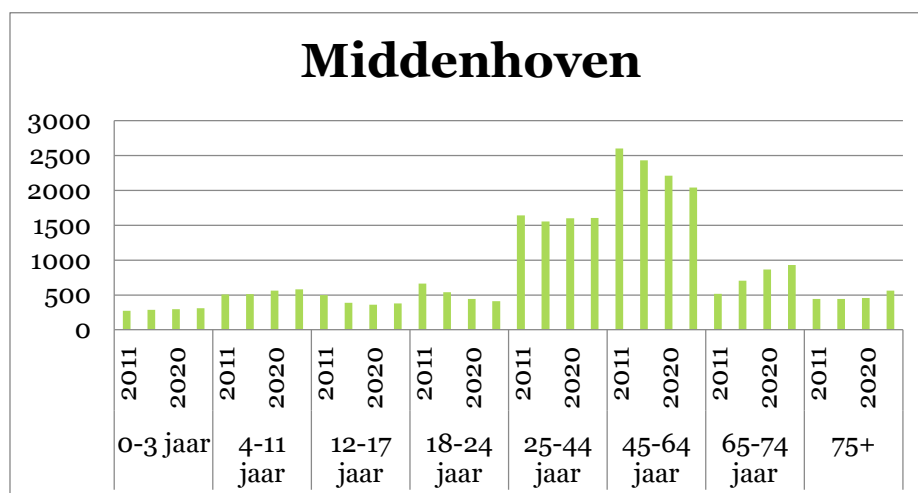
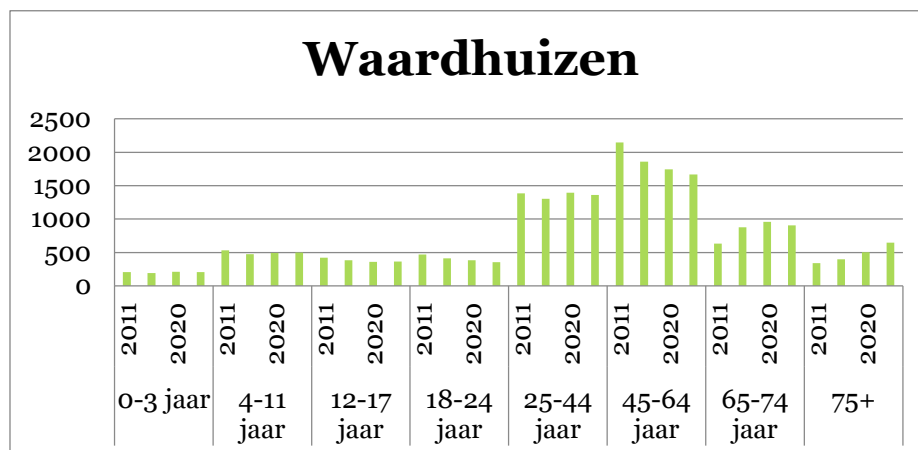
De bewoners van de woonwagenlocaties zijn geïntegreerd in de wijk, o.a. door deelname aan activiteiten en vrijwilligerswerk.

Waardhuizen-Middenhoven kent twee organisaties voor wijkbewonersvertegenwoordiging: Het Wijkplatform Waardhuizen-Middenhoven en het vrijwilligersplatform De Meent. Zij onderzoeken de mogelijkheid om samen een stichting te vormen en BIG te worden. Het Wijkplatform heeft in juni een succesvolle enquête uitgevoerd. De respons op de wijkenquête, naar de mening over 'grijs en groen' was groot: 17,5%.

Demografische gegevens

Het bleek niet altijd mogelijk de gegevens van Waardhuizen-Middenhoven apart te krijgen. Als dat wel het geval was scheid ik de gegevens met een /: altijd in de volgorde Waardhuizen/Middenhoven. Uit de beschikbare gegevens heb ik die gegevens benoemd, die van belang zijn voor de sociale samenleving op wijkniveau. Overige gegevens vindt u via de bijlage.

Deze cijfers geven een beeld dat het aantal heel jonge kinderen is afgenomen. Het is nog steeds een 'jonge' wijk met veel jeugdigen en jong volwassenen. Het aantal inwoners tussen 45-65 jaar neemt af. De 65-plussers nemen in aantal toe, alsook de 75-plusser.

In Waardhuizen wonen 1538 inwoners van allochtone herkomst(25%), waarvan 729 de herkomst in Azië ligt. In Middenhoven wonen 2110 inwoners van allochtone afkomst, waar van 783 de herkomst in Azië en 454 in Midden-Zuid Amerika ligt. Er zijn acht bewoners met een vluchtelingenstatus in Waardhuizen/Middenhoven gehuisvest.

- In Waardhuizen/Middenhoven staan 2770/3255 woningen, waarvan 49%/56% huurwoningen. De gemiddelde waarde van de woningen is € 286.000/€ 257.000. Men heeft een gemiddeld inkomen van € 38.900/€ 36.200, waarbij 30%/33% een laag en 32%/29% een hoog inkomen heeft.
- Van de bewoners zijn 36%/38% gezinnen met kinderen en met een gemiddeld aantal van 2,2 kinderen per gezin.
- Het geboortecijfer ligt op 40/50 en sterftcijfer op 30/35.
- Er zijn 34%/35% eenpersoons huishoudens.
- Het aantal huishoudens met bijstandsuitkering is 20 op 1000 huishoudens in beide wijken, naast 72%/77% werkzame personen.

Uit het totaaloverzicht problematieken van aantallen meldingen uit Waardhuizen bij Vita staat op 91 in 2013. Het betrof o.a. politiemeldingen met 28, huiselijk geweld met 10, gezondheid met 9. Uit het totaaloverzicht problematieken van aantal meldingen uit Middenhoven bij Vita staat op 112 in 2013. Het betrof o.a. politiemeldingen met 28, gezondheid met 20, huiselijk geweld met 13, financiën met 9, familierelaties met 7.

Onveiligheidsgevoel	2013	30%	2013	28,2%
	2011	38%	2011	32,2%
Kunnen kinderen veilig fietsen in de wijk?				
	Ja			
	2013	31%	2013	27%
	2011	23%	2011	22,6%
Meestal	2013	50%	2013	47%
	2011	50%	2011	46,6%

- De Buurthulpdienst had 12 verzoeken en 13 vrijwilligers uit Waardhuizen, 11 verzoeken en 13 vrijwilligers uit Middenhoven.
- Beter Buren heeft drie keer bemiddeld in Waardhuizen en vier keer in Middenhoven uit de totaal 48 bemiddelingen in Amstelveen.
- Het aantal auto's van 2715/3105 en bedrijfsauto's 75/95 geeft een parkeerdichtheid van 3013/2765 auto's per km². Het geringe aantal bedrijfsauto's bevestigt het beeld van een woonwijk. Ten opzichte van het aantal woningen heeft Waardhuizen meer auto's dan woningen.

“Not everything that counts, can be counted”

Uitkomsten van de wijkspiegel

Sterkte-zwakteanalyse

Sterk

De voorzieningen in deze wijk zijn goed bereikbaar. Daarbij zijn ze rijk aan variëteit: sport, ontspanning, recreatie en zowel binnen als buiten.

De tevredenheid van wijkbewoners en verkeersveiligheid zijn positief en sinds een paar jaar toegenomen.

De Gondelkoerier is een goed gelezen informatiebron voor de wijk en heeft effect op de deelname aan activiteiten.

Veel actieve en sociaal betrokken bewoners die een aantal bekende en gewaardeerde evenementen organiseren.

Betrokken professionals op het gebied van zorg en welzijn

Ontmoetingscentrum De Meent is laagdrempelig, kent een ruime openstelling, een goede bezetting en is bekend in de wijk en daarbuiten.

Kansen

De mensen in de wijk staan welwillend tegenover het oplossen van problemen. Zij kunnen zich in verschillende buurtinitiatieven verenigen en meedenken aan oplossingen. Er is veel winst te behalen bij de BIG i.o. wanneer de doelen helder geformuleerd en gecommuniceerd worden. Een versterkte Gondelkoerier en andere wijkgerichte communicatiekanalen kunnen daaraan bijdragen. Hier ligt ook de kans om de bewustwording van de wijkbewoners vergroten. Doordat de wijken zichtbaar verdeeld zijn in buurten, kunnen buurtnetwerken opgezet worden ter bevordering van veiligheid, opsporen van eenzaamheid, stimuleren van activiteit en de wensen leren kennen.

Wijkgerichte professionals en organisaties

Zwak

Kwetsbare wijkbewoners zijn onvoldoende in beeld.

Voor de doelgroep 0-5 jaar is er nauwelijks een activiteiten aanbod, voor 12-18 jaar is het aanbod veelal onbekend en voor een grote groep 65-plussers zijn er weinig activiteiten gericht op signalering en preventie van zwaardere zorg. Het ontbreekt aan een klantvriendelijk overzicht van activiteiten in de wijk.

De professionele hulp is gericht op zorg en organiseert zelf weinig activiteiten (meer) in het kader van preventie.

Het sociaal- en hulpnetwerk in de buurt is bij instellingen en winkeliers, maar ook bij bewoners onvoldoende bekend.

Het 'Brede School -overleg' van de Meentgroep is vervallen.

De samenstelling van de WWZ-teams is wisselend en beperkt, waarbij 'Wonen' niet vertegenwoordigd is.

Veel winkelpanden staan leeg, waardoor de uitstraling van winkelcentrum Waardhuizen daalt. De winkeliersvereniging van winkelcentrum Middenhoven draait daarbij slechts op enkele ondernemers.

Bedreigingen

Er is meer sprake van gevoelens van eenzaamheid en onveiligheid dan elders in Amstelveen. Door onvoldoende bekendheid met kwetsbare bewoners wordt het moeilijk op tijd de juiste (preventieve) zorg te bieden.

Met de toename van het aantal ouderen neemt het risico op kwetsbaarheid toe, maar ook overbelasting van mantelzorgers. Door afnemende mobiliteit en deelname aan activiteiten kunnen kwetsbare ouderen 'uit het zicht' verdwijnen. Het is onbekend of er door toename van het aantal ouderen een tekort aan aangepaste ouderenwoningen ontstaat.

Kinderen vormen een risicogroep vanwege: achterstand in Nederlandse taal en participatie (bij meertalige kinderen), overgewicht door verkeerde leef- en eetpatroon, concentratie- en

kunnen informatie, diensten en trainingen aanbieden aan actieve bewoners(-initiatieven) De goede voorzieningen in de wijk, zoals parken, speelterreinen, maar ook de accommodaties kunnen beter benut worden, zodat een goede toegankelijkheid voor alle wijkbewoners ontstaat.

ontwikkelingsproblemen door betrokkenheid bij scheidingen. Daarbij schroomt men buurtbewoners (jong en volwassen) aan te spreken op hun gedrag. De beroepsbevolking in de leeftijd 45-65 neemt af, waardoor het aantal actieve organisatoren en mantelzorgers daalt. Hierdoor kan tekort aan menskracht ontstaan, terwijl er een toenemende behoefte is.

Onvoldoend bewustzijn van de rol van de bewoners (-vertegenwoordiging) met het oog op preventie van zorg.

De BIG i.o. is beperkt in haar draagvlak, waardoor continuïteit en daadkracht niet gewaarborgd is.

Aanbevelingen

- Middels bijeenkomsten en gesprekken de sterke punten in de wijk en de zorgen van professionals en bewoners delen en aanvullen.
- Samenwerking versterken met wijkgerichte organisaties en sleutelfiguren, met het oog op preventie.
- Onderzoek naar de mogelijkheden om kwetsbaren in de wijk te vinden.
- Communicatie met de verschillende bewonersgroepen versterken, aangepast aan behoefte.
- Een klantvriendelijk overzicht van activiteiten en instellingen voor zorg en welzijn.
- De nieuwe BIG ondersteunen in haar organisatie en haar taak.
- In samenwerking met de BIG Waardhuizen Middenhoven een breed draagvlak creëren.
- Met sleutelfiguren binnen Vita en de AanZ domeinen 1 en 2, zoals docenten, activiteitenbegeleiders en baliemedewerkers onderzoeken welke ondersteuning en afspraken nodig zijn om te kunnen signaleren en verwijzen.
- Het activiteitenaanbod voor jeugdigen vergroten, met het oog op de risico's, die door de GGD en het onderwijs worden geconstateerd.
- Onderzoek naar het gebruik en de beleving van de verschillende accommodaties voor welzijn in de wijk.
- In samenwerking met het WWZ team de deelname versterken met het oog op wijkgerichte signalering, preventie en informatie-uitwisseling.
- Onderzoek de oorzaak van de positieve resultaten over veiligheidsgevoel.
- Voorlichtingsactiviteiten ter bestrijding van diefstal en inbraak.
- Voorziening voor het pinnen van geld verbeteren.

Eerste reacties, na het lezen van de wijkspiegel:

“Verrast en geschrokken door ‘eenzaamheid’ in de wijk”

“opvallend dat jongere ouderen zich onvoldoende bewust zijn van de verandering naar de actieve rol van de bewoners”

“Ik lees nieuws”

Schriftelijke reactie dd 27-10 van dhr. Bomgaars, voorzitter wijkplatform e BIG Ontmoeting
Waardhuizen Middenhoven i.o.:

Hallo Helma,

Dank voor je presentatie gisteravond van het concept “wijkspiegel Waardhuizen-Middenhoven”.

Uit de reacties van de aanwezigen bij de discussie heb je kunnen opmaken dat in dit document enkele “eye-openers” zijn aangegeven over problemen die tot nu toe onderbelicht zijn gebleven.

Vandaag heb ik het stuk nog eens op mijn gemak doorgenomen en wil ik je een compliment maken over het voorafgaande onderzoek alsook over de opzet en inhoud van het document.

Natuurlijk herken ik, vanuit mijn functie in het wijkplatform, enkele duidelijke problemen die ook uit de wijk enquête naar voren zijn gekomen.

Nieuw voor mij echter, vanuit het sociale domein, waren o.a. de schokkende cijfers over eenzaamheid, jeugdgezondheid en inwoners van allochtone herkomst.

Hier liggen een aantal duidelijke taken voor de Stichting i.o. waarvan het wijkplatform deel moet gaan uitmaken.

Kortom een goed werkstuk met SWOT analyse dat moet gaan dienen als één van de basis documenten waarmee de nieuwe stichting i.o. wordt gevoed en mee aan de gang kan.

De BIG in oprichting werkt aan een jaarprogramma voor 2015.

Bijlagen

Methoden

Voor het maken van het instrument de Wijkspiegel is gebruikgemaakt van een indeling van gegevensverzameling in twee domeinen, welke - tegen elkaar afgezet - een aantal sterke en zwakke punten, kansen en bedreigingen opleveren voor de wijk. De verzamelde gegevens zijn voor de helft uit een demografische analyse verkregen, die behalve demografische, ook economische, sociale en omgevingsgegevens heeft opgeleverd. Deze zijn bij de vorming van de Wijkspiegel gebruikt om aan te geven wat voor wijk het betreft. Om dieper op deze getallenbrij in te gaan, zijn we in gesprek gegaan met wijkbewoners en hebben wij hen - aan de hand van wat wij uit de gegevens al wisten - gevraagd hoe zij zich in dit wijkbeeld herkennen en of zij speer- of verbeterpunten hebben voor de wijk. Dit leverde krachtige gesprekken op, waar de Wijkspiegel veel aan heeft gehad.

De later opgezette matrix (in SWOT-vorm) heeft dan ook een tekstueel karakter. De gesprekken met de wijkbewoners gelden als leidend voor de 'Spiegel. Deze kijkoperatie in de wijk heeft er dus behalve voor gezorgd dat inwoners hun punten konden aandragen, ook voor gezorgd dat bewoners invloed konden uitoefenen over het wijkbeleid van het komende jaar. De bouwstenen voor preventie!

Definiëren

In de Wijkspiegel zijn een aantal definities gebruikt, die het noemen waard zijn. Hieronder leggen wij deze in het kort uit:

Begrip	Definitie
Kwetsbare	Een kwetsbare inwoner is een persoon die niet zelfredzaam is en daardoor niet in staat tot maatschappelijke participatie. Niet zelfredzaam is iemand wanneer deze niet zelfstandig (niet op eigen kracht) of niet met behulp van zijn omgeving (eigen sociale netwerk) actief kan meedoen in de samenleving of onvoldoende draagkracht heeft om de daarvoor benodigde voorzieningen aan te schaffen.
Zelfredzaamheid	Het lichamelijke, verstandelijke, geestelijke of financiële vermogen om voorzieningen te treffen dan wel te laten treffen die deelname aan het normale maatschappelijke verkeer mogelijk maken.
Risicogroep	Een groep personen waarvan het reëel is te veronderstellen dat zij in groepsverband noch als individueel persoon binnen aanzienlijke tijd escaleren en ver- of terugvallen in zorgtrajecten.
Focusgroep	Een groep personen waarvan bekend is dat wanneer er zich bepaalde gebeurtenissen voordoen, zij in groepsverband noch als individueel persoon binnen aanzienlijke tijd tot de risicogroep gaan behoren.

Bronnen demografische gegevens

Bron	Jaar
Stadspeiling	2013
Jongerenpeiling	2013
Demografische gegevens	2008

CBS	2009 2010 2011 2012
Amstelveen in cijfers	2013
Vita problematiek	2013
Veiligheidsrapportage	2009
Wijkanalyse Vita	2012
CBS in uw buurt	2008 2009 2010 2011 2012
Beter Buren	2014
Buurthulpdienst	2013
Vluchtelingenwerk Amstelland (cliëntenwerkblad)	2014
Vita cursusbureau	2014

Vraaggesprekken

De wijkcoaches hebben vele gesprekken gevoerd over de volgende thema's: wonen, voorzieningen in de buitenruimte, voorzieningen met een binnenruimte, de betrokkenheid met de buurt. In de gesprekken is er ook geïnformeerd naar de tevredenheid over het wijkcentrum, of mensen participeren in een wijkorganisatie.

De gesprekken zijn gevoerd met een zo'n gevarieerd mogelijke groep mensen die wonen en werken in die wijk. Denk aan sleutelfiguren, ketenpartners, bewonerscommissies en wijkbewoners. Wat betreft de wijkbewoners zijn we het gesprek aangegaan met jong en oud, allochtoon en autochtoon, alleen en samenwonend". De duur van de georganiseerde gesprekken varieerde van 45 minuten tot ander half uur en zijn gevoerd in de periode mei t/m september.

Het zijn open gesprekken geweest waarbij de mensen zoveel mogelijk zelf aan het woord waren. Na afloop zijn deze gesprekken vastgelegd in een verslag. Deze verslagen samen, vormen één van de bronnen van deze wijkspiegel.

SWOT-analyse

De SWOT analyse is tot stand gekomen door de demografische gegevens te vergelijken met de beleving van de wijkbewoners en bovengenoemde gesprekspartners, zoals beschreven in 'Over de wijk gesproken'. Dat levert constatering op, benoemd in zwakke en sterke punten in de wijk. Uit dit alles hebben de wijkcoaches kansen en bedreigingen voor de wijk benoemd.

Vervolgens wordt het wijkdocument besproken met de BIG, desgewenst aangevuld met andere wijkbewoners en sleutelfiguren. Hierbij zal een vertegenwoordiger van de gemeente Amstelveen en AanZ aanwezig zijn.

In het kader van de nota 'Bewoners aan zet' willen we in een of meer gesprekken antwoord geven op de vraag: Wat zijn de speerpunten voor deze wijk, wat heeft deze wijk de komende jaren nodig voor optimale sociale samenhang en participatie. Hoe en met wie realiseren we dat?

